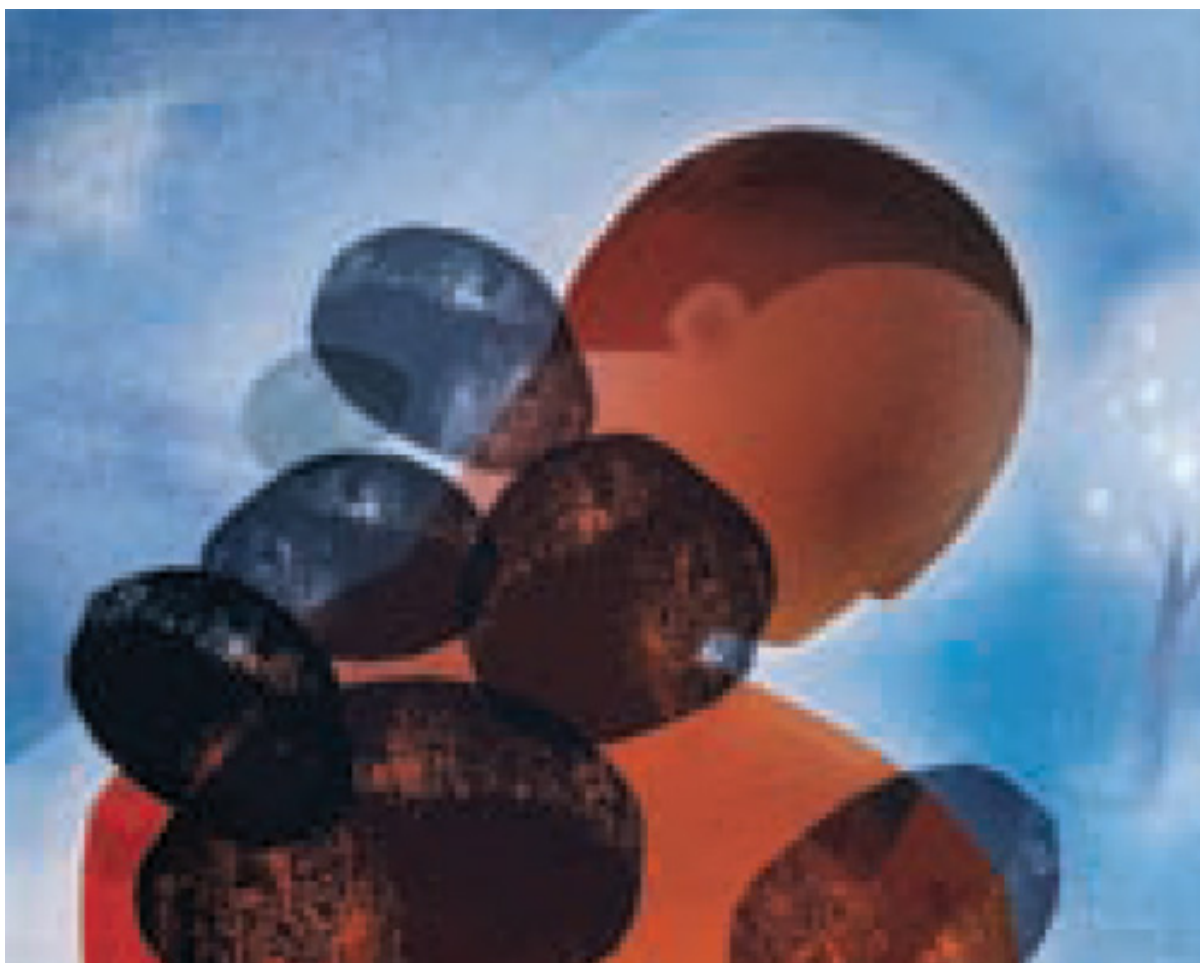

«Alle» får tvangsfullmakt

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

I den nye tvangsloven kan alt helsepersonell tvangsbehandle somatiske pasienter i opptil ett år. Uforsvarlig, mener menneskerettighetsekspert Gro Hillestad Thune.

ILLUSTRASJON: KRISTIN BERG JOHNSEN

– Slike handlinger alltid er krenkende og nedverdiggende, selv om hensikten er den beste, sier rådgiveren ved Senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo til Dagens Medisin.

Fra nyttår trer et nytt kapittel i pasientrettighetsloven i kraft. Det dreier seg om å yte nødvendig somatisk helsehjelp til voksne personer med demens, utviklingshemming og fysiske og psykiske forstyrrelser, selv når de motsetter seg behandling. Loven gir alle som er registrert som helsepersonell adgang til å tvangsinnlegge samt bruke bevegelseshindrende tiltak, eksempelvis belter. Øyvind Kirkevold ved Norsk kompetansesenter for aldring og helse er positiv.

– Loven vil dreie fokus mot hva en gjør, og den kommer til å gi økt kompetanse. Dersom helsepersonell må gå gjennom prosedyrene som er påkrevd, mener jeg at unødvendig tvang vil bli redusert.

Frivillige tiltak skal forsøkes før det gis helsehjelp med tvang. Det er imidlertid ingen systematisert kontroll av om dette blir gjort. Helsetilsynet i fylket skal etter tre måneder vurdere om det fortsatt er behov for helsehjelpen. Undersøkelse og behandling av psykisk lidelse uten eget samtykke kan bare skje etter loven om psykisk helsevern.